

अनुसूचित जमाती (आदिवासी) साठी
घरकुल योजना...खर्चाची मर्यादा
रु.१.०० लक्ष मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्र.घरकुल-२००८/प्र.क्र.१८०/का.१७

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २ जानेवारी , २००९.

- पहा :-** १) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक जीओआय-२००८/प्र.क्र.१६/का-१७, दि.२९ मार्च, २००८.
२) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक केंद्रीय-२००५/प्र.क्र.१६/का-१७, दिनांक ३० जुलै, २००८.
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक बीसीएच-२००८/प्र.क्र.३६/मावक-२, दिनांक १५ नोव्हेंबर, २००८.

प्रस्तावना :- सन २००१ च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्र राज्याची एकूण लोकसंख्या ९.६८ कोटी इतकी असून त्यामध्ये अनुसूचित जमातीची (आदिवासी) लोकसंख्या ८५.७७ लाख इतकी आहे. अनुसूचित जमाती (आदिवासी) लोकसंख्या एकूण लोकसंख्येच्या ८.८५% इतकी आहे. राज्यामध्ये अनुसूचित जमातीच्या सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक विकासासाठी विविध योजना राबविल्या जातात. तसेच या योजनांसाठी अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात आर्थिक तरतूदही उपलब्ध करून दिली जाते.

ग्रामीण व शहरी भागातील लोकांसाठी ग्रामविकास विभाग व गृहनिर्माण विभागामार्फत गृहनिर्माणाच्या योजना राबविल्या जातात. या योजना मुख्यतः दारिद्र्य रेषेखालील लोकांकरीता राबविल्या जातात. अनुसूचित जमातींच्या व्यक्तीसाठी वैयक्तिक घरकुल योजना केंद्र शासनाच्या निधीतून (विशेष केंद्रीय सहाय्य, संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) खाली व आदिम जमातीचा विकास योजनांखाली केंद्राकडून प्राप्त होणा-या निधीतून) राबविण्यात येत आहे. या

योजनेमुळे राज्य शासनावर तसेच लाभार्थ्यांवर कोणताही आर्थिकभार पडत नाही. सदर योजनेतर्गत शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक केंद्रीय-२००५/प्र.क्र.१६/का-१७, दिनांक ३० जुलै, २००८ अन्वये प्रती घरकुल रु. ६०,००० खर्चाची मर्यादा मान्य करण्यात आली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांनी आता त्यांच्या शासन निर्णय, क्रमांक-बीसीएस-२००८/प्र.क्र.३६/मावक-२, दिनांक १५ नोव्हेंबर, २००८ अन्वये अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांसाठी घरकुल योजना मंजूर केली असून या योजनेनुसार अनुसूचित जाती व नवबौद्ध व्यक्तींकरिता घरकुलाची किमान किंमत रु.१.०० लक्ष एवढी मान्य करण्यात आलेली आहे. तेव्हा आदिवासींसाठी बांधावयाच्या घराच्या किंमतीची मर्यादा रु.१.०० लक्ष पर्यंत वाढविण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- अनुसूचित व आदिम जमातीसाठी बांधण्यात येणारी घरकुल योजना ही केंद्र शासनाच्या निधीतून (विशेष केंद्रीय सहाय्य, संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) खाली व आदिम जमातीचा विकास योजनांखाली केंद्राकडून प्राप्त होणा-या निधीतून) राबविण्यास वर अ.क्र. १ व २ येथे दर्शविलेल्या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आलेली आहे. सदर योजनेनुसार जी घरे अद्याप बांधण्यात आलेली नाहीत व बांधकामाधिन आहेत अशा घरांवरील खर्चाची मर्यादा रु.६०,०००/- ऐवजी रु.१.०० लक्ष पर्यंत वाढविण्यास याद्वारे शासन मंजूरी देत आहे.

२. घरकुलाच्या वाढीव रु. १.०० लक्ष च्या खर्चापैकी रु. ९५,०००/- एवढा खर्च बांधकामासाठी व रु. ५०००/- एवढा खर्च विद्युतीकरणासाठी करण्यात यावा. प्रमाणभूत नकाशा दिनांक ३० जुलै, २००८ च्या शासन निर्णयामध्ये मंजूर केल्याप्रमाणेच राहिल. मात्र त्यामध्ये पार्टीशन वॉल्स पक्क्या विटांच्या (बांबू ऐवजी) व लादी (फ्लोअरिंग) टाईल्स सहित (कडप्पा स्टोन ऐवजी) असतील. शक्यतो बांधकाम जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेकडून करून घेण्यात यावे व खाजगी संस्थेकडून करावयाचे झाल्यास ५ टक्के अनामत

रक्कमेऐवजी संस्थेकडून जितकी घरे बांधणार तितक्या रक्कमेची बँक गॅरंटी घेण्यात यावी.

अन्य अटी शासन निर्णय, दिनांक ३० जुलै, २००८ प्रमाणेच राहतील.

२. सदर योजनेसाठी येणारा खर्च शासन निर्णय दिनांक ३० जुलै, २००८ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या अर्थशिर्षाखाली केंद्रीय अर्थसहाय्यातून भागविण्यात यावा.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००९०१०२१८११२८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(के. बा. लांडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे कार्यालय

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

मा.मंत्री (आ.वि.) यांचे खाजगी सचिव

मा.राज्यमंत्री (आ.वि.) यांचे खाजगी सचिव

सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक

अप्पर मुख्य सचिव, नगरविकास विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक

प्रधान सचिव (ग्रामविकास), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक

प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक

महानगर आयुक्त, मुंबई

महानगर प्रादेशिक क्षेत्रविकास प्राधिकरण, बांद्रा कुर्ला संकुल, मुंबई

उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, वांद्रे (पू.) मुंबई.

वित्त विभाग (व्यय-१४/अर्थोपाय,) मंत्रालय, मुंबई.

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक

आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/अमरावती/ठाणे/नागपूर
सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
सर्व जिल्हाधिकारी

महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१ /२, मुंबई / नागपूर.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ / २, मुंबई / नागपूर

सर्व जिल्हाकोषाधिकारी

सर्व कार्यासने, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय

निवड नस्ती-का-१७